

Research Paper

Review of eligibility indicators in operation applicants for Tourism facilities (Case study: historical-cultural buildings of Iran)

MirdamadnajafAbadi seyed Mohammadtaqi¹, Shalbafian Ali Asghar^{2*}, Vossoughi, Leila³,

¹ M.A.In tourism management. Graduated in semnan university.

² M.A.In tourism management . Graduated in semnan university.

³ Tourism management department, faculty of tourism, semnan university

10.22080/jtpd.2021.19608.3360

Received:

August 24, 2020

Accepted:

March 2, 2021

Available online:

June 21, 2021

Keywords:

Eligibility Indicators,
Applicant Evaluation,
Operation, Tourism
Facilities.

Abstract

Since the management of historical and cultural buildings of the country can be very sensitive and in turn generate income, a fund under the supervision of the Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization was established to revive these magnificent buildings and this mission was entrusted to them. In the first step, the Rehabilitation Fund compiled tables to evaluate the applicants for the use of historical and cultural buildings and provided them with a list of public places that can be used. Due to the fact that the evaluation system of applicants based on the existing tables had deficiencies in quality and there was a possibility of endangering a part of the history and culture of a society, this study sought to be the most important corrective framework for evaluating the qualifications of applicants. Examine the removal of tourism facilities (cultural and historical buildings), which are the characteristics of competent operators. The results indicate that: technical factors, financial economic factors, legal factors, individual personality factors and stability factors are the five aspects of the applicants' eligibility issue, which can, in the future, provide an approach to the overall structure of the evaluation framework.

*Corresponding Author: Shalbafian Ali Asghar

Address: Tourism faculty,semnan university

Email: ashalbafian@semnan.ac.ir

Tel: 09128104174

Extended abstract

1. introduction

The Ministry of Cultural Heritage, which is a result of the integration of the three departments of Iran Tourism, Cultural Heritage and Handicrafts, has been established with the aim of using their capacities to develop tourism. The Deputy Minister of Planning and Investment of this ministry, as one of the important deputies of this institution, has the task of laying the groundwork and policy-making in order to create tourism infrastructure, accommodation and recreational units, attracting domestic and foreign investors, granting banking facilities, providing the field, issuing the required licenses, removing barriers to activity, improving the business environment, reviewing the development plans of the tourism sector, and formulating management programs. (Deputy Minister of Planning and Investment of the Ministry of Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism, 2017). But what matters is how the infrastructure is operated. According to Dehkhoda, exploitation in the word means using the benefit of something or the act of harvesting (Farhang Dehkhoda, 1319: 117) This definition expresses the concept that the operation of a tourism infrastructure is the last link in the chain of activities from the start of the project to the entry into industry and the market. Since tourism is considered as a new and young scientific management science among various sciences, and the nature of youth is the search for truth and perfection. In this regard, the components affecting tourism can be named in 6 items, which are: government, society and people, facilities and infrastructure, natural resources and attractions, human resources and industry. All six components affecting

tourism are important and significant in their position (Ghadami, Mostafa and Ali Gholizadeh Firoozjaei, Nasser, 2012: 4). But the conductor of this research will be able to reach the final conclusion through the wings of facilities and infrastructure. 16 examples are mentioned for different types of tourism facilities, each of which falls under a specific category of occupations. (Regulations for creating, amending, completing, grading and rating tourism facilities and monitoring them, 2015: 2) The new anchorage, which has become a relaxing beach for the country's tourism these days, is not one of the examples of tourism. The initial separation of our country's historical and cultural buildings from 16 examples and the application of infrastructure, after granting the use and the challenges surrounding it, made us do research in this area, so that the angles of the subject become a little clearer and increase awareness of this issue. The node of the present study is where the two influential components of tourism, namely infrastructure and facilities, and human resources intersect, and the category of utilization of facilities (historical and cultural buildings) becomes key. Therefore, a study on the characteristics of competent users was put on the agenda and an attempt was made to provide a package of reliable features and establish a reform framework to evaluate applicants for the use of historical and cultural buildings in the country.

2. research method

The present study is an applied research in terms of purpose, a descriptive research in terms of data collection and a qualitative research in terms of nature. The results of this study can be used for managers and

owners of all tourism facilities - current and future managers of historical and cultural buildings, officials of the Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization in any category and researchers, students and professors of related and graduate disciplines Graduates and those interested in entering the industry in an operational form. In this study, a qualitative methodology was used to identify the factors affecting the evaluation of the qualifications of applicants for the operation of tourism facilities (historical and cultural buildings); Therefore, in order to achieve this goal, the theme analysis method, which is a subset of interrogative research strategy, was used. The interrogative strategy also follows the interpretive foundations of the interpretive constructive paradigm (Mohammadpour, 2010).

3. Research Findings:

From the text of the interviews and their analysis using maxqda2018 software, 235 codes (basic basic content) were extracted. The codes were divided into 5 types of factors: technical factors (89 codes), economic and financial factors (31 codes), legal legal factors (24 codes), individual personality factors (40 codes) and stability factors (50 codes).

4. Conclusion and Recommendations:

The focus is on identifying the factors that affect the owner-manager's evaluation of a tourism business, which will determine how successful he or she is in marketing the job in question. In addition, the implicit factors of skill and technology are influential in themselves. If these factors are identified in the case of the owner-manager and their relative impact on the success of the business, it will allow small

tourism businesses to gain access to markets more quickly. The level of participation of owner-managers, the degree of their commitment to entrepreneurship, the knowledge of owner-managers, participation in marketing decisions and marketing orientation to achieve success, are important factors that are examined in their analysis and evaluation (Bushaf and Elliott, 2007). Therefore, the present study, by conducting semi-structured interviews with 16 managers, owners, experts and specialists in the field of cultural monuments, and by implementing a qualitative method of content analysis, to investigate the necessary characteristics for applicants for tenure. Has made historical monuments. The results indicate that there are 5 types of factors affecting the evaluation process of applicants, which are: technical factors, legal legal factors, economic and financial factors, individual personality factors and factors in the field of sustainability, respectively.

علمی پژوهشی

بررسی شاخص های صلاحیت در متاقاضیان بهره برداری از تاسیسات گردشگری (مورد مطالعه: ابنيه‌ی تاریخی - فرهنگی ایران)

سیدمحمدتقی میرداماد نجف آبادی^۱، علی اصغر شالبافیان^{۲*}، لیلا وثوقی^۳

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی. گرایش برنامه ریزی توسعه. دانشکده گردشگری. دانشگاه سمنان

^۲ دکترای مدیریت بازرگانی. استادیار. عضو هیات علمی دانشکده گردشگری. دانشگاه سمنان

^۳ دکترای جغرافیا و برنامه ریزی روستایی. استادیار. عضو هیات علمی دانشکده گردشگری. دانشگاه سمنان

10.22080/jtpd.2021.19608.3360

چکیده

از آن جایی که مدیریت ابنيه‌ی تاریخی و فرهنگی کشور می‌تواند بسیار حساس و به نوبه‌ی خود درآمدزا باشد، صندوقی زیر نظر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، در جهت احیای این ابنيه‌ی فاخر تأسیس و این رسالت به ایشان محول گردید. صندوق احیا، در گام اول جداولی را جهت ارزیابی متاقاضیان بهره برداری از ابنيه‌ی تاریخی - فرهنگی تدوین کرده و لیستی از اماكن دولتی قابل بهره برداری را در اختیار آن ها قرارداد. به سبب این که سیستم ارزیابی متاقاضیان براساس جداول موجود، دچار نواقصی در بعد کیفی بوده و امکان به خطر افتادن بخشی از تاریخ و فرهنگ یک جامعه وجود داشت، این پژوهش در صدد برآمد تا مهم ترین عامل چارچوبی اصلاحی، جهت ارزیابی صلاحیت‌های متاقاضیان بهره برداری از تأسیسات گردشگری (ابنيه‌ی تاریخی - فرهنگی) را، که عبارت است از ویژگی‌های بهره برداران ذیصلاح، مورد بررسی قرار دهد. تحقیق حاضر، از نظر هدف، کاربردی، و از لحاظ نحوه‌ی گردآوری داده‌ها توصیفی و براساس ماهیت، کیفی و برپایه‌ی تحلیل مضمون انجام شده است. جامعه‌ی آماری پژوهش، مشتمل بر بهره برداران و متاصدیان تأسیسات گردشگری و ابنيه‌ی تاریخی و فرهنگی و مدیران ذیربط در وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و صندوق احیا و متخصصین متخصصان حوزه‌ی مرمت، معماری و احیا، بوده است که از میان آن ها ۱۸ نفر براساس روش نمونه‌گیری هدفمند گلوله برfü انتخاب شده و پس از انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با آن ها، وتجزیه و تحلیل با استفاده از ابزار نرم افزاری maxqda ۲۰۱۸، ۵ تم اصلی که همه آن ها از یافته‌ها نشات گرفته اند، به عنوان بسته کامل ویژگی‌های متاقاضیان ذیصلاح شناسایی شد. نتایج حاکی از آن است که: عوامل فنی، عوامل اقتصادی-مالی، عوامل حقوقی-قانونی، عوامل فردی-شخصیتی و عوامل حوزه‌ی پایداری، وجود پنج گانه‌ی مسئله صلاحیت متاقاضیان هستند، که می‌تواند در آینده، رهیافتی به شاکله‌ی کلی چارچوب ارزیابی، به دست دهد.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹ شهریور ۳

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹ اسفند ۱۲

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰ خرداد ۳

کلیدواژه‌ها:

شاخص‌های صلاحیت، ارزیابی متاقاضیان، بهره برداری، تأسیسات گردشگری

* نویسنده مسئول: علی اصغر شالبافیان

ایمیل: ashalbafian@semnan.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۸۱۰۴۱۷۴

آدرس: دکترای مدیریت بازرگانی. استادیار. عضو هیات علمی

دانشکده گردشگری. دانشگاه سمنان

تاسیسات گردشگری ذکر شده است، که هر کدام ذیل رسته‌ی خاصی از مشاغل قرار می‌گیرند. (آینین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تاسیسات گردشگری و نظارت بر آنها، ۱۳۹۴: ۲). لنگرگاه جدیدی که این روزها، تبدیل به ساحل آرامشی برای گردشگری کشور شده است، جزء هیچ یک از مصادیق گردشگری نیست. انفال بدوى ابنيه تاریخی - فرهنگی کشورمان از مصادیق ۱۶ گانه اطلاق زیرساخت، بعد از اعطای کاربری و چالش های پیرامونی آن، مارا بر آن داشت تا در این عرصه دست به پژوهش بزنیم، تا زوایای موضوع قدری روشن تر شده و آگاهی نسبت به این مسئله افزایش یابد. گروه تحقیق حاضر، در جایی است که دو مولفه‌ی اثرگذار گردشگری، یعنی زیرساخت‌ها و تاسیسات، و منابع انسانی با یکدیگر تلاقی می‌کنند و مقوله‌ی بهره برداری از تاسیسات (ابنیه‌ی تاریخی فرهنگی) کلید می‌خورد. از این‌رو، مطالعه روی ویژگی‌های بهره برداران ذیصلاح، در دستور کار قرار گرفت و تلاش در جهت ارائه‌ی یک بسته از ویژگی‌های قابل اتکا و پایه ریزی تدوین یک چارچوب اصلاحی، جهت ارزیابی متقارضیان بهره برداری از ابنیه‌ی تاریخی-فرهنگی کشور، شکل گرفت.

۲ مبانی و چارچوب نظری

فرامن کردن چارچوبی قانونی جهت حفاظت از میراث فرهنگی جهان، وظیفه‌ای است که سازمان ملل متحد بر عهده‌ی یونسکو گذاشته است. حفاظت از میراث جهانی، اقدامی است که تمام کشورهای دنیا جایگاه آن را درک می‌کنند، اما گاهی اوقات، درمیان انبوی پروژه‌های عملیاتی این سازمان جهانی، اهمیت آن نادیده گرفته شده است، که نمونه‌ی آن در سایت‌های مختلف قابل مشاهده است. جالب توجه است که در اساسنامه سازمان یونسکو، چنین اقداماتی ذکر نشده و بودجه‌ی کافی برای آن پیش بینی نشده است. (لیندل، ۲۰۱۲: ۲)

سیستم های رسمی مدیریت میراث فرهنگی، نتوانسته اند حفاظت قابل قبولی از مکان‌های

۱ مقدمه

وزارت میراث فرهنگی، که به نوعی حاصل ادغام سه دستگاه ایرانگردی و جهانگردی، میراث فرهنگی و صنایع دستی است، با هدف استفاده از ظرفیت‌های آن‌ها برای توسعه ی گردشگری تشکیل شده است. معاونت برنامه ریزی و سرمایه‌گذاری این وزارتاخانه نیز به عنوان یکی از معاونت‌های مهم این نهاد، وظیفه‌ی بسترسازی و سیاست گذاری به منظور ایجاد زیرساخت‌های گردشگری، واحدهای اقامتی و تفریحی، جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، اعطای تسهیلات بانکی، تامین عرصه، صدور مجوزهای مورد نیاز، رفع موانع فعالیت، بهبود فضای کسب و کار، بررسی طرح‌های توسعه‌ای بخش گردشگری و تدوین برنامه‌های راهبری را بر عهده دارد (معاونت برنامه ریزی و سرمایه‌گذاری وزارت میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۹۶). اما آنچه که مهم است، چگونگی به بهره برداری رساندن زیرساخت‌های است. به نقل از دهخدا، بهره برداری در لغت به استفاده از سود چیزی یا عمل برداشت حاصل، معنا می‌شود (فرهنگ دهخدا، ۱۳۱۹: ۱۱۷). این تعریف بیانگر این مفهوم است که عمل بهره برداری از یک زیرساخت گردشگری، آخرین حلقه در زنجیره‌ی فعالیت‌های شروع پروژه تا ورود به صنعت و بازار است. از آنجایی که گردشگری درمیان علوم مختلف مدیریتی علمی نوپا و جوان به حساب می‌آید و خاصیت جوانی جستجوی حقیقت و کمال است. در این راستا، مولفه‌های تاثیر گذار بر گردشگری را می‌توان در ۶ فقره نام برد، که عبارتند از: دولت، جامعه و مردم، تاسیسات و زیرساخت‌ها، منابع طبیعی و جاذبه‌ها، منابع انسانی و صنعت. تمام مولفه‌های ۶ گانه‌ی تاثیرگذار بر گردشگری در جایگاه خود حائز اهمیت و قابل توجه هستند (قدمی، مصطفی و علی قلی زاده فیروزجایی، ناصر، ۱۳۹۱: ۴).

اما در این تحقیق، مسیر رسیدن به مطلوب، از رهگذار بررسی تاسیسات و زیرساخت‌ها امکان پذیر خواهد شد. ۱۶ مصدق جهت گونه‌های مختلف

بیشتر جنبه‌ی عمومی و غیر تخصصی دارند) از قبیل: تدین به دین مبین اسلام، دارا بودن گواهی عدم سوء پیشینه‌ی کیفری، دارا بودن گواهی عدم اعتیاد به مواد مخدر و مشخص بودن وضعیت خدمت سربازی)، فقط به داشتن مدرک تحصیلی معتبر (حتی غیر مرتبط)، طی دوره‌های آموزشی مورد تایید سازمان و تسلط به یکی از زبان‌های خارجی (برای هتل‌های ۳ ستاره به بالا) خلاصه می‌شود و هیچ پیش نیاز یا شرط موثر دیگری لحاظ نشده است (سایت رسمی سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری کل کشور www.ichto.ir)

شرایط صندوق احیا نیز برای سپردن بناهای بازرس تاریخی کشور به اشخاص حقیقی و حقوقی مختلف، فقط بسنده به مواردی در زمینه‌ی تایید کمیته‌ی نفایس و تعیین کاربری مناسب مربوط است، که این موارد نیز متعلق به بناست نه در رابطه با بهره بردار و تنها در موارد محدودی در مورد شرایط بهره بردار صحبت شده است، از جمله:

bastani در بسیاری از مناطق جهان انجام دهنده. از زمان‌های گذشته تا کنون، جوامع محلی که در مجاورت مکان‌های میراثی زندگی می‌کنند، غالباً نقش مهمی در تأمین بقای مکان‌های دارای اهمیت فرهنگی از طریق سیستم‌های سنتی نگهبانی خود ایفا می‌کنند. با این حال، اغلب این سیستم‌ها توسط سازمان‌های مدیریت دولتی میراث فرهنگی، نادیده گرفته شده یا به طور کامل شناسایی نمی‌شوند. (پريرا، ۲۰۱۳: ۷) در چنین شرایطی ورود مردم و بخش خصوصی به عرصه‌ی مدیریت میراث فرهنگی جهان، بسیار مغتنم به نظر می‌رسد، حال آن که دغدغه‌ی اصلی این پژوهش چگونگی ورود و ویژگی‌های متقاضیان ورود به این حوزه است.

۲.۱ ارزیابی صلاحیت‌های متقاضیان بهره برداری از ابنيه‌ی تاریخی فرهنگی

هم اکنون در کشور ما شرایط اداره کنندگان تاسیسات گردشگری علاوه بر ویژگی‌هایی که

جدول ۱ معیارهای اصلی ارزیابی متقاضیان در صندوق احیا

امتیاز	معیار ارزیابی
۴۰ درصد	توان مالی و اعتباری
۲۰ درصد	مواد فنی مرمت و احیا (که غالباً امتیاز آن توسط به کارگیری مشاوران ذیصلاح کسب می‌شود)
۳۵ درصد	توان بهره برداری (از قبیل ارائه‌ی طرح‌ها و پلان‌های اقتصادی)
۵ درصد	مواد مربوط به شخص بهره بردار (از قبیل بومی بودن و آشنایی با منطقه و ویژگی‌های شخصی)
۱۰۰ درصد	مجموع
(سایت رسمی صندوق احیاء و بهره برداری از بناهای و اماكن تاریخی و فرهنگی - کمیته‌ی فنی و بازرگانی)	

شناسی، زمین‌شناسی، جغرافیا، شاخه‌های مختلف مهندسی و ... قابل دستیابی است.

با توجه به آن‌چه که در جداول ارزیابی صندوق مشاهده شد، فقط ۳ مورد از معیارها در رابطه با شخص بهره بردار (کارفرما) است:

نکته‌ی جالب توجه در معیارهای ارزیابی این موسسه‌ی این که، فقط ۱۲ درصد از ۱۰۰ درصد شرایط بهره برداری از طریق خود شخص بهره بردار استحصلال می‌شود و ما بقی از طرق دیگر و با بهره گیری از صاحبان انواع و اقسام حرفة‌ها و مشاغل نظیر متخصصان مرمت، احیا، معماری، باستان

جدول ۲ معیارهای حیطه‌ی بهره بردار / ریز معیارها

ردیف	موضوع	شرح مورد	درصد	امتیاز
۱	موارد مربوط به شخص بهره بردار	سابقه‌ی معتبر سکونت یا اشتغال در منطقه. آشنایی با فرهنگ منطقه و یا ارتباط قبلی خانوادگی.	% ۵ * % ۱۰۰ = % ۵	۵
۲	توان بهره برداری فرهنگی	دارا بودن پیشینه‌ی کاری در زمینه گردشگری و فرهنگی	* % ۳۵ % ۵ = % ۱۵	۵
۳	موارد فنی، مرمت و احیا	سابقه در حفاظت و مرمت بنای تاریخی، سابقه در احیا (کاربری بخشی و اجرای آن در بنای تاریخی)	% ۲۰ * % ۱۰ = % ۲	۲
	مجموع امتیازات شخصی بهره بردار از ۱۰۰			۱۲

(سایت رسمی صندوق احیاء و بهره برداری از بنها و اماكن تاریخی و فرهنگی - کمیته‌ی فنی و بازرگانی)

نواقص و ضعف‌های موجود در آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و با فرض تطابق مالکیت (بهره بردار/کارفرما) با کنترل (مدیریت)، به عنوان یک شخصیت حقیقی، به مدلی کلی، جهت ارزیابی ابعاد صلاحیت متقاضیان، دست یابیم.

با نگاهی سطحی به مستندات موجود در رابطه با گزینش افراد ذیصلاح برای ورود به چرخه‌ی اجرایی و عملیاتی صنعت گردشگری کشور، ناچار به پذیرفتن سناریویی ناقص و ترسیم دکوپاژی دراماتیک برای صحنه‌ی گردشگری ایران هستیم. ازین رو، در این تحقیق بر آن شدیم تا با واکاوی

جدول ۳ پیشینه‌ی مرتبط با صلاحیت بهره برداران / مدیران ابنيه‌ی تاریخی- فرهنگی

سال	نويسنده/ نويسندهان -	محظوظ
۲۰۱۲	پتکوفسکی -	بهره برداران موفق در گردشگری باید از بین افراد تحصیل کرده با سطح فرهنگی بالا در تمامی ابعاد زندگی انتخاب شوند. دانش و اطلاعات خوب نه تنها امنیت شغلی ایجاد می‌کند، بلکه مدیر را فردی مقتدر در چشم همگان جلوه می‌دهد. مدیران افراد بالنگیزه و بلندهمت هستند که برای رسیدن به اهداف خود از هیچ کاری دریغ نمی‌کنند. آنها به ارزشهای شخصی خود اعتماد داشته و توانایی فهم و تحلیل اطلاعات زیادی را دارند. مدیران توانایی منطبق سازی خود با شرایط و شخصیتهای مختلف را دارند چراکه موفقیت فاکتور مهمی برای آن هاست.
۲۰۱۳	گامینی و همکاران -	آمارها نشان می‌دهد مشکلاتی که باعث زوال ابنيه‌ی تاریخی می‌شود مواری محدوده‌های مکانی ابنيه است و مدیران نقش زیادی در جلوگیری از زوال این بنها نداشتند.
۲۰۰۴	ژئویگان، رینالد و براون -	برای مشارکت موثر کارفرمایان باید موارد زیر را در نظرداشته باشند: درگیری و مشارکت فعال تمامی بهره برداران، استفاده از دیدگاه و نظرات افراد و گروهها، داشتن اطلاع کافی درجهت شکل دادن به نظرات بهره برداران، احترام به

محتوا
نویسنده/ نویسندهان - سال

- فرایندها و تصمیمات گرفته شده. به علاوه مشارکت موثر به ظرفیت موسسات، شرکای متعهد و آگاه، خط مشی های کارآمد و توافق تمامی افراد بستگی دارد.
- مشارکت بهره بردارن باید فلسفه خاصی را دربرگیرد که شامل عواملی چون: قدرت، اعتماد و یادگیری است. مشارکت باید در تمامی جنبه های فرایند مشهود باشد. فرایند باید از ابتدا اهداف مشخصی را درنظر داشته باشد.
- ریید - ۲۰۰۸
- شناസایی موسسات و افراد فعال در حوزه‌ی میراث فرهنگی، ارزیابی منابع، انجام تحقیقات بازاریابی، برنامه ریزی کلی گردشگری، همکاری به منظور ساخت شراکت استراتژیک درجهت کمک به موسسات و بخش خصوصی، برنامه ریزی رویدادها، و اشاره به توانایی های بناها همگی از وظایف بهره برداران است.
- ریموند و روزنفلد - ۲۰۰۸
- در این پژوهش به نقش بهره بردار در برنامه ریزی مکان های تاریخی در پنج مرحله: آماده سازی، تجزیه و تحلیل، خط مشی و استراتژی ها، برنامه ریزی و اجرا و بازخورد انجام می شود، پرداخته شده است.
- گولتكین - ۲۰۱۲
- در هر بهره برداری، تنها مشارکت ذینفعان کافی نیست، چراکه مشارکت موثر آنها به روش شناسی، فهم و درک، و قوانین کارآمد برای پیداکردن استراتژی مدیریت تغییرات و فرایندها نیاز دارد. این موارد از مدیریت منابع و توسعه به دست می آیند.
- مارکتا - ۲۰۰۷
- این تحقیق مبین این محتواست که، بهره برداران می توانند در تمامی موسسات خصوصی و دولتی فعالیت داشته باشند که اهداف مدیریتی و متناسب دارند.
- تحقیق عوامل موثر بی شماری برای موفقیت مدیران/ بهره برداران بر شمرده اند که شامل موارد زیر است: به روز بودن، مهارت و شایستگی قابل توجه، مهارت زبانی، فعال بودن، علاقه به فعالیت در محیط بیرون، موقعیت خانوادگی باثبتات، تفکر خلاق، انعطاف پذیری رفتاری، مهارت برقراری ارتباط، توانایی مدیریت بحران، و حساسیت به پایداری. در مقابل این عوامل در مدیران ناموفق کمتر دیده شده است.
- بریزوویچ و همکاران - ۲۰۰۴
- در این پژوهش به پیشرفت تکنولوژی و نیاز مدیران/ بهره برداران به به روز بودن، توسعه مهارت های شخصی و زبانی، اشاره شده است. این مهارتها از طریق آموزش حضوری و غیرحضوری فراگرفته می شود.
- زیلانکا - ۲۰۰۰
- امروزه راه اندازی یک کسب و کار گردشگری سودآور دشوار است. در فضای گردشگری، ممکن است پروژه ای با عدم تقاضای کافی مواجه شده و از اشتراک جهان خود با بازدیدکنندگان دست بکشد، و در مقابل کارگزاران موفقی وجود دارند که روز به روز بر شکوفایی آن ها افزوده می شود. آن چه که اهمیت دارد، خصوصیات بهره برداران است که عمدتاً اشتراکات زیادی در بین موارد موفق وجود دارد، که از جمله آنها می توان به موضوعاتی چون: اختصاص زمان و انرژی کافی جهت کسب و کار مورد نظر، شناಸایی مشتریان (بازدیدکنندگان) ایده آل
- وایت - ۲۰۱۸

توانایی انتقال تجربه‌ای خاص به بازدیدکننده و رقابت نکردن با محوریت قیمت، اشاره کرد.

شایستگی‌های یک مدیر و کارفرمای رهبر و تاثیرگذار را می‌توان به ۱۵ فقره تقسیم کرد که در سه گروه جای می‌گیرند:
احساسی: خودآگاهی، استدلال احساسی، انگیزش، حساسیت، نفوذ، فراست و دقث.

ذهنی: تحلیل انتقادی و استدلال، تخیل و بینش استراتژیک، دیدگاه استراتژیک.

مدیریت: ارتباطات تشویقی، مدیریت منابع، تلاش‌ها، پیش‌رفت‌ها و دستاوردها.

صنایع خدماتی در برابر تغییر، خطرات غیرقابل‌پیش‌بینی و محیط‌های غیرقطعي که ممکن است به تطبیق با شرایط محیطی نیاز داشته باشد، بسیار آسیب‌پذیر هستند. تقاضای نوسانی مشتری، بحران و مناقشه، الزامات پرسنلی، آب و هوا و بلایای طبیعی، تغییر در گرایش‌ها و از این قبیل موارد، باید در دستور کار کارفرمایان/ بهره برداران قرارگیرد.

به دلیل طبیعت "منحصر بفرد" صنعت گردشگری و البته خصلت مهمان نوازی، زمانی که آن را با معیارهای بیان‌شده برای مدیران در دیگر زمینه‌ها مقایسه می‌کنیم متوجه خواهیم شد، معیارهای موققیت مدیران گردشگری نسبتاً متفاوت هستند.

مدیران/ بهره برداران تاسیسات گردشگری بیشتر مثبت هستند، کم ریسک می‌کنند، مستقل‌اند، متکی به نفس، برون‌گرا، مصمم و بسیار خلاق و دارای قوه‌ی تخیل قوی هستند. این صفات در آنان بسیار بارزتر از نرمال‌های عمومی مدیریت است.

به طور خلاصه عوامل احتمالی مورد نیاز برای موققیت یک مدیر/ بهره بردار گردشگری این گونه مطرح می‌شود:

موققیت با احتمال زیاد: پیگیری گردشگری الکترونیک و گرایش به آن، ارتباطات اجتماعی قوی و تسلط به زبان خارجی، شخصیت فعال، توانایی و صلاحیت بالا در مهارت‌های ضمنی، میل قوی به کار کردن در محیط‌های خارجی/ خارج از کشور، درک قوی نسبت به رویکردهای متفاوت مدیریتی و تفاوت‌های فرهنگی، تنظیم وضعیت خانواده به طور مناسب، عملکرد مدیریت حرفة‌ای روان شناختی، برون‌گرایی شخصیتی، تفکر سیال، انعطاف‌پذیری در رفتار، گرایش به سازگاری و روش فکری، مهارت‌های ارتباطی قوی/ نوشتاری و گفتاری، مهارت کنترل استرس قوی، دانش کامل نسبت به رویدادهای گردشگری، حساسیت نسبت به مسئله‌ی پایداری، علاقه‌مندی به نوآوری، ذهن خلاق و اقدامات

خلافانه، شناخت کامل نسبت به مدیریت استراتژیک گردشگری و ابزار و لوازم آن. در مقابل، چنان‌چه عکس خصوصیات زیر دیده شود، احتمال موفقیت کاسته می‌شود.

نیازمندی‌های مهارتی بهره‌برداران در صنایع خدماتی و گردشگری:
مهارت‌های تحلیلی: توانایی حل مسئله، توانایی اخذ تصمیمات اقتصادی و آنالیز ریسک آن، توانایی تخمین هزینه، توانایی تحلیل‌های آماری و احتمالات.

مهارت‌های بین‌فردي: توانایی مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای، توانایی تکنیکی و زبانی در نوشتن، توانایی رهبری، به کاربردن مهارت‌های تسهیل‌گر، توانایی تیم سازی

مهارت‌های شغلی: توانایی و مهارت مدیریت و کنترل پروژه، توانایی کنترل هزینه‌های پروژه، توانایی طراحی برنامه‌ی شغلی و تجاری، توانایی مدیریت تغییرات تحمیلی.

طراحی فرآیند خدمات: توانایی سنجش عملکرد، توانایی طراحی و برنامه‌ریزی اولیه و فلوچارتینگ، توانایی تجزیه و تحلیل شرح وظایف شغل، توانایی طراحی شغل.

مدیریت سیستم خدمات: توانایی و قدرت زمان‌بندی، توانایی برنامه‌ریزی و بودجه، تسلط به اصول مدیریت منابع انسانی، توانایی مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی.

تمام متقاضیان بهره‌برداری، باید مفاد دستورالعمل‌های زیر را داشته باشند:
متقاضی باید طرح خود را در ابعاد فنی و مالی ارائه دهد. طرح مالی باید دارای ارقام و مبالغ باشد.

طرح فنی باید نشان‌دهنده‌ی دانش متقاضی در مورد الزامات پروژه، درک شرایط لازم آن، آزمون‌های مندرج در حوزه‌ی کار، شرایط، اصطلاحات، منابع و توانایی‌های انجام آن باشد.

سابقه‌ی سازمان و تجربه شرکت به منظور ارائه‌ی خدمات جهت پروژه‌های از این قبیل.

مشخصات پرسنل اصلی: از قبیل نام، سن، سابقه و تجربه حرفه‌ای پرسنلی که برای این پروژه اختصاص می‌یابند.

لیستی از آثار تاریخی و میراثی مشابه، که در گذشته انجام داده است. به همراه تصاویر.

رویکرد کلی متولدوزی که بهره‌بردار برای انجام خدمات در مراحل و قالب‌های مختلف پیش نهاد می‌کند.

گردش مالی سالانه و صورت‌های مالی سه سال گذشته
لیست تاییدات حقوقی

تلسن و هارنی - ۲۰۱۰

پروژه‌ی نوسازی و مرمت
مجدد میراث فرهنگی
شهر هوشمند/ جبال پور/ هندوستان - ۲۰۱۷

یادداشت مختصری که نشان دهد شخص متقارضی شرایط لازم برای ورود به عرصه‌ی بهره‌برداری و مزایده را دارد است.

شناسایی عوامل موثر بر ارزیابی صلاحیت‌های متقارضیان بهره‌برداری از تاسیسات گردشگری (ابنیه‌ی تاریخی فرهنگی) از روش شناسی کیفی استفاده شد؛ بنابراین به منظور رسیدن به این هدف، از روش تحلیل تم که خود زیرمجموعه راهبرد پژوهشی استفاده شد. راهبرد استفاده‌ی تاریخی از بنیان‌های تأویل گرایانه پارادایم ساختی تفسیری پیروی می‌کند (محمدپور، ۱۳۸۹).

۳.۱ جامعه‌ی پژوهش

در تحقیق حاضر، نمونه: بهره‌برداران، سرمایه‌گذاران، مدیران و عوامل دولتی و کارشناسان سازمان و صندوق احیا می‌باشد

۳ روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف یک تحقیق کاربردی، از نظر نحوه گردآوری داده‌ها یک تحقیق توصیفی و از نظر ماهیت یک تحقیق کیفی به شمار می‌رود نتایج حاصل از این پژوهش قابلیت به کارگیری برای مدیران و مالکان تمامی تاسیسات گردشگری - متصدیان کنونی و آینده‌ی اینه‌ی تاریخی - فرهنگی، مسئولان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در هر رده‌ای و محققان، دانشجویان و استادان رشته‌های علمی مرتبط و دانش آموختگان و علاقمندان ورود به صنعت به شکل عملیاتی، را داراست. در این پژوهش برای

جدول ۴ شماره و موقعیت مصاحبه شوندگان (بهره‌برداران و کارشناسان)

شماره‌ی مصاحبه شونده	ارتباط با پژوهش
یک	بهره‌بردار یک خانه‌ی تاریخی - شوشتر
دو	بهره‌بردار یک خانه‌ی تاریخی - بهبهان
سه	کارشناس اسبق واحد سرمایه‌گذاری صندوق احیا
چهار	مدیر صنعت گران کاروانسرای تاریخی - اهواز
پنج	یکی از کارشناسان فنی صندوق احیا
شش	رئیس سازمان در یکی از استان‌های کشور
هفت	یکی از کارشناسان فعلی صندوق احیا
هشت	بهره‌بردار یک خانه تاریخی - مرکزی
نه	مدیر یکی از شرکت‌های مشاور در زمینه‌ی مرمت و احیا
ده	بهره‌بردار یک خانه‌ی تاریخی - قم
یازده	بهره‌بردار یک حمام تاریخی - سنندج
دوازده	بهره‌بردار کاروانسرای تاریخی - سمنان
سیزده	رئیس یکی از واحدهای صندوق احیا

شماره‌ی مصاحبه شونده	ارتباط با پژوهش
چهارده	مدرس و کارشناس سازمان در یکی از استان‌های کشور
پانزده	بهره بردار یک باغ تاریخی - یزد
شانزده	بهره بردار یک کاخ تاریخی - مازندران

استفاده شد. محقق در هر کدام از روش‌های جمع آوری داده از ابزارهای خاص آن روش استفاده می‌نمود. علاوه بر وسیله‌ی ضبط داده‌های حاصل از مصاحبه؛ برگه‌های یادداشت‌های مشاهده‌ای، یادداشت‌های در عرصه، یادداشت‌های جین مصاحبه و یادآورها ابزارهایی بودند که محقق به صورت مجزا در روش‌های مختلف جمع آوری داده‌ها برای ثبت و ضبط داده‌ها از آن‌ها استفاده نمود.

۳،۴ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این پژوهش از روش تحلیل‌تم و نرم افزار MAX Q . D . A - ANALYTICS PRO (2018) به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شده است.

۳،۵ محدوده‌ی مورد مطالعه

قلمرو مکانی این تحقیق متمرکز بر استان‌های قم، خراسان رضوی و سمنان است، که به جامعه‌ی آماری بهره برداران و متصدیان تأسیسات گردشگری و ابنيه‌ی تاریخی فرهنگی این استان‌ها محدود می‌شود.

۳،۲ روش نمونه‌گیری

در این پژوهش، روش انتخاب نمونه‌ها از طریق نمونه‌گیری هدفمند از نوع گوله برفی بوده است. نمونه‌گیری گلوله برفی (یا نمونه‌گیری زنجیره‌ای) روشی است که هرگاه پیداکردن مشارکت کنندگان مناسب دشوار باشد، از این روش برای تعیین پاسخگویان بالقوه استفاده می‌شود. این روش مستلزم آن است که از ارجاعات مشارکت کنندگان اولیه استفاده کنیم (آلتنی و پاراسکواس، ۱۳۹۴). در این پژوهش، در پایان هر مصاحبه از مصاحبه شونده خواسته شد تا به معرفی ذینفع دیگر با ذکر آدرس محل کار بپردازد.

۳،۳ ابزار جمع آوری اطلاعات

از کتب فارسی و لاتین، نشریات و مقالات داخلی و خارجی به منظور گردآوری ادبیات تحقیق استفاده شد. در بخش میدانی به منظور بهره‌گیری از نظرات افراد آگاه در زمینه‌ی بررسی صلاحیت‌های ضروری - جهت متقاضیان بهره برداری از ابنيه‌ی تاریخی - فرهنگی کشور، از مصاحبه نیمه ساختاریافته

ردیف	نام استان	کل جامعه آماری
۱	خراسان رضوی	۱۳
۲	سمنان	۸
۳	قم	۶
۴	سایر	۱۶

بهترین درمان برای روح افراد برگشتن به سنت های قدیمی خودشان است.

از سوی دیگر، دارا بودن سابقه‌ی کاری موفق و البته مرتبط، می‌تواند کاملاً الهام بخش بهره‌بردار باشد:

نیک نامی و حسن سابقه در اینجا اهمیت دارد. اگر هم مرتبط نبود باستی در حیطه‌ی کاری خود موفق بوده باشد. (اصحابه شونده‌ی شماره‌ی هفت). کار ما مرمت بناهای تاریخی هست. یعنی شرکت داریم و ۱۳ سال است که فعالیت داریم. تحصیلاتم معماری است و تعدادی از موارد واگذار شده را بند و شرکتم ترمیم کرده‌ایم. (اصحابه شونده‌ی شماره‌ی نه).

و به کارگیری علوم بین رشته‌ای نیز در دسته‌ی شغلی حائز اهمیت قلمداد شد:

از دانش‌های بین رشته‌ای استفاده کردیم. با دانشگاه ارتباط داشتیم، جامعه شناس پیش ما بود. روانشناس و معمار داشتیم و از آن‌ها به نیکی استفاده کردیم. یکی از نشانه‌های اهلیت بهره‌بردار این است که بایستی مردم شناسی و جامعه شناسی و روان شناسی رفتار گردشگر را بشناسد. (اصحابه شونده‌ی شماره‌ی یک)

۴ یافته‌های پژوهش:

از متن مصاحبه‌های صورت گرفته و تجزیه و تحلیل آن‌ها با استفاده از نرم افزار maxqda2018 کد (مضمون پایه اولیه)، استخراج شد. کدهای مذبور در قالب ۵ گونه عاملی: عوامل فنی (۸۹ کد)، عوامل اقتصادی- مالی (۳۱ کد)، عوامل حقوقی- قانونی (۲۴ کد)، عوامل فردی- شخصیتی (۴۰ کد) و عوامل حوزه‌ی پایداری (۵۰ کد)، جای گرفتند.

گونه عاملی فنی شامل کلیه ابعاد و مولفه‌های تخصصی موثر بر ارزیابی شخص متقارضی (به خصوص در حیطه‌ی ابنيه‌ی تاریخی-فرهنگی) است. این گونه، دارای ۳ دسته است که عبارتند از: شغلی، تحلیلی و فردی. دسته‌های مختلف، خود، از سنجه‌های (مضامین پایه‌ی اول و دوم) جزئی تر تشکیل شده‌اند.

از مهم‌ترین کدهای تشکیل دهنده‌ی دسته‌ها، می‌توان به توجه به جنبه‌های مختلف گردشگری تاریخی، در دسته‌ی تحلیلی اشاره کرد، که خود دارای چهار بعد فرهنگی، هویتی، نوستالتیک و روحی و روانی است. به عقیده (اصحابه شونده‌ی شماره‌ی دو) : وقتی مردم یک چای می‌خورند، اینجا بعض می‌کنند و پیرزنی بوده که سال‌ها حرف نمی‌زده، اینجا به حرف آمد. با توجه به رشته‌ام فکر می‌کنم

جدول ۵ عوامل فنی به همراه دسته ها و گزینه ای از مفاهیم پایه

توانایی پذیرش و تحلیل نظرات غیرهمسو	۳ ۲ ۱	۷ ۶ ۵
پایش میزان رضایت گردشگران		
ذائقه سنجی ستی منطقه		
تحلیل رخدادهای روز صنعت		
درک تفاوت های کالبدی بنای تاریخی نسبت به سایر اینها		
رعایت اصالت تمایز		
حفظ رضایت پرسنل کارآمد با اعمال تمایزات هوشمندانه	۲ ۱	۶ ۵ ۴
وفاداری به پرسنل و ارج نهادن به تلاش آنان		
استفاده از علوم بین رشته ای در گردشگری		
ایجاد انعطاف فنی در سازمان		
توانایی تیم سازی		
تلافی خلاقانه کاربری ها		
داشتن سابقه کاری	۱	۴ ۳ ۲
آشنایی با زبان های خارجی		
داشتن دانش تاریخی درمورد بنا		
داشتن رتبه یا مقام قابل توجه در جشنواره های مرتبط		
شناخت نسبت به گونه های مرتبط گردشگری		
داشتن دانش نسبی در خصوص معماری		
آشنایی با تاریخچه سازمان و فعالیتهای صندوق		

اصحابه شوندگان یکم، هشتم و شانزدهم قرار گرفت: در برنده سازی هم باید از اصول مارکتینگ استفاده کرد و اگر کار اصولی پیش برود، در همه ای بازراها هم جواب می دهد. و تلاش برای ارتباطات جدید را نباید فراموش کرد، در جاهایی مثل لونلی پلنت و تریپ ادوایزر خودمان را ثبت کردیم از قدیم و مدام به جاهای جدید خودمان را معرفی می کنیم. در دسته ای فردی از عامل اقتصادی- مالی، پشتونه مالی قوی و عدم وجود سوء سابقه ی مالی، می تواند دوام و بقای سازمان ایجاد شده در یک بنای تاریخی را استحکام بخشدیده و اعتماد مردم را به یک بنای تاریخی به عنوان یک مکان تفریحی و سیاحتی ارتقا بخشد.

یک حمام ۴ فصل در بهترین جای شهر بود که رئیس سازمان خودش آن جا را تصاحب کرد. با کمترین اجاره بها . کار به صدا و سیما کشید و

دومین گونه از عوامل موثر بر ارزیابی متقارضی، عامل اقتصادی- مالی است، که به سه دسته مشابه با عوامل فنی تقسیم می شود. در دسته ای تحلیلی، یکی از کلیدی ترین کدها، شناخت نسبت به توسعه و تجاری سازی مقصده است. برای تبدیل به محصول به یک مثلث نیاز است . یک ضلع پذیرایی مثل رستوران یا سوپرمارکت است یک ضلع اقامت و ضلع دیگر ترانسفر ، در تمام خدمات گردشگری باید درون این مثلث قدم برداشت و از این قانون پیروی کرد. (مصاحبه شونده ی شماره ۱۵)

۳ تا پیچ اینستاگرام داریم که تمام فعالیت های اینجا را تبلغ می کند. کسانی از شهرستان می آیند و از ما خرید می کنند . مشتری خارجی هم داشتیم و داریم. (مصاحبه شونده ی شماره ۱۴)

در دسته ای شغلی نیز، اهتمام به برنده سازی و چند کاربری کردن بنا، به لحاظ اهمیت، مورد تایید

باشد تا در شرایط کسادی دلسرد نشود . پشتونه قوی داشته باشد ، تا شاهد درخواست های مکرر جهت فسخ قراردادها نباشیم. (مصاحبه شونده ی شماره ی سیزده)

مجبور شد پس بدهد . هرچه کار به سمت بخش خصوصی برود بهتر است. این طور فسادها به هویت جامعه هم لطمہ می زند. (مصاحبه شونده ی شماره ی هشت). داشتن تمکن مالی . جزء اولین و مهم ترین ویژگی های متقاضی است . باید مالی قوی

جدول ۶ عوامل اقتصادی- مالی به همراه دسته ها و گزیده ای از مفاهیم پایه

نیازمنجی بازار	?	?	?	مالی
آنالیز مستمر رقبا	?	?	?	
توانایی طراحی خدمات برای سطوح مختلف تمکن مالی	?	?	?	
شناخت چالش های اقتصادی حوزه کاری	?	?	?	
آگاهی نسبت به یکتاپی امیازات اقتصادی گردشگری	?	?	?	
آشنایی با خصوصی سازی اقتصاد	?	?	?	
آشنایی با مبانی سرمایه گذاری فرهنگی گردشگری	?	?	?	
چند کاربری کردن بنا	?	?	?	
گردش مالی فعل	?	?	?	
پشتونه مالی قوی	?	?	?	
عدم برنامه ریزی پروژه برمبنای تسهیلات دولتی	?	?	?	

در رابطه با دسته ی سازمانی نیز ، هرچه اشراف متقاضی به چالش ها و مسائل آن بیشتر باشد ، انرژی کمتری صرف حواشی شده و پروژه ی بهره برداری در مسیر درست خود قرار خواهد گرفت. نمونه ای از مضامین پایه در این رابطه ، پرهیز از ورود به دعاوی قضایی تا حد امکان و حسن ارتباط با عوامل بیرونی سازمان است ، که مصاحبه شوندگان شماره ی یازده و پانزده نیز در این رابطه اظهار نظر نموده اند :

دراین ۶ ماه هفته ای ۴ روز در صندوق بودم و شکایت کردم و نمی خواستند به خواسته های ما عمل کنند . وقت و انرژی و هزینه ما رفت ، تا توانستیم ملک را تصاحب کنیم . بعد از مت怯اعد کردن صندوق ، مستاجرهای قبلی بیرون نمی رفتند.(مصاحبه شونده ی شماره ی پانزده) ما تمام قوانین را یکی ذکر می کنیم و چیزی درخواست می کنیم که به ناچار به خواسته قانونی

سومین گونه از عوامل موثر بر ارزیابی ویژگی های متقاضیان، گونه عوامل حقوقی-قانونی است. این مولفه به دو دسته ی فردی و سازمانی تقسیم می شود. ویژگی هایی که در دسته فردی برای متقاضی متصور است، جزء ابتدایی ترین شرایط است، از جمله ارائه ی گواهی عدم اعتیاد و عدم سوء پیشینه ی کیفری، که در بدو امر از متقاضی درخواست می شود. حال، آن طور که در بیان مصاحبه شوندگان شماره هویداست، عدم توجه به این موارد مقدماتی، می تواند خسارات غیرقابل تصوری را به ابنيه ی تاریخی فرهنگی ایران وارد سازد.

بعضی از دستورالعمل های عمومی و اولیه نادیده گرفته می شوند . برای مثال، لزوم ارائه گواهی عدم سوء پیشینه توسط متقاضی ، و موارد دیگری که گفته شد . به نظر بندۀ بیشتر ضعف در قسمت اجرا و نظارت هست .(مصاحبه شونده ی شماره ی سه)

و بار را از دوش سازمان برミ‌داریم.(اصحابه شونده
ی شماره ی یازده)

ما تن دهند . و ما مدیرانی که وعده های واهی
می‌دهند متوجه می‌شویم و اسناد بالادستی و قوانین
را آشنا هستیم. یعنی خودمان کار را جلو می‌اندازیم

جدول 7 عوامل حقوقی- قانونی به همراه دسته ها و گزیده ای مفاهیم پایه

اگاهی به جزئیات قانونی مورد نیاز دراستای بهره برداری	۱	۱
ارائه گواهی عدم اعتیاد	۲	۲
آشنازی با قوانین مالیاتی	۳	۳
آشنازی با ساختاربروکراتیک کشور	۴	۴
حسن ارتباط با عوامل بیرونی و درونی صندوق	۵	۵
ارائه گواهی عدم سوء پیشینه کیفری	۶	۶
مانع از افعالیت های آسیب زای پرسنل	۷	۷
اشراف به جزئیات قوانین تعامل با صندوق	۸	۸
اعمال منوعیت تردد در نقاط کم تحمل بنا	۹	۹
پرهیزار ورود به دعاوی قضایی در حد امکان	۱۰	۱۰
اگاهی کامل نسبت به آسیب پذیری بالای صنعت	۱۱	۱۱

نداشتم فضا عمومیت پیدا کند و فقط از آن پول در
بیاورم. ابا دارم از این که بخواهم از یک مکان با درون
مایه فرهنگی استفاده صرفاً اقتصادی کنم . از نظر
من اگر کسی برای فلان بنای تاریخی تبلیغاتی مشابه
دیگر بنگاه های تجاری کند ، ارزش آن اثر را نادیده
گرفته است.(اصحابه شونده ی شماره ی یازده) ،

و در نهایت ، چند مهارتی بودن ، در دسته ی
مدیریتی : در درجه ی اول برخورد با مشتری . وقتی
بتوانی با مشتری تعامل برقرار کنی و همیشه خوب
باشی ، هم در ابتدای شروع به کار و هم وقتی شلوغ
هست و غرور تو را نگیرد و کیفیت افت نکند و قادر
دلسوزی دور تو باشد از کار زده نمی‌شود و
محبوبیت پیدا می‌کنی و همین یک برنده‌سازی
است(اصحابه شونده ی شماره ی ۱۵). اگر تجربه
کnar کار باشد آدم چند سال جلو می‌افتد و کسی که
تحصیلات دارد از لحاظ علمی از ما جلوتر است . اگر
من قبل از این کار رفته بودم و بنایی را دیده بودم
نیازی نبود این قدر زمان بگذارم تا کار را بشناسم یا
حتی یک مقاله ای را خوانده بودم. مهارت های

عوامل فردی- شخصیتی ، چهارمین گونه ی موثر بر
ارزیابی ویژگی های بهره بردار ذیصلاح است. علاوه
بر گونه های عاملی مختلف ، خصوصیات شخصیتی
فرد متقاضی مورد بررسی قرار می‌گیرد. این طیف از
خصوصیات توسط مدارک و مستندات قابل دست
یابی نبوده و جلسات مصاحبه ی سازمان تعیین
کننده نتیجه ی ارزیابی می‌باشد. عوامل فردی-
شخصیتی ، متشکل از سه دسته ی احساسی ،
ذهنی و مدیریتی است . از مهم ترین کدهای پایه
می‌توان به بردبازی در حصول نتیجه در دسته
احساسی : برود بهانهای مختلف را ببیند . اول کار
سختی زیاد دارد . دلسرد نشود . به دنبال مادیات
صرف نباشد. به دنبال بازدھی سریع نباشد . بداند
کار سختی پیش رو دارد و اگر بتواند دوام بیاورد هم
درامدش لذت بخش است هم کارش و در کnar آن
می‌تواند کارهای زیاد انجام دهد.(اصحابه شونده
شماره هشت) ،

غلبه ذهنیت فرهنگی بر اقتصادی در دسته
ذهنی : من هیچ تبلیغی انجام ندادم و دوست

نیروهایی هنرمند مثل موسیقی ، آشپزی و ...
(صاحبہ شونده ی شماره ی شش).

مختلف باید در کنار هم باشد . داشتن مهارت هایی ازجمله زبان خارجی ، بازارشناسی و مهارت های آمیخته با هنر ، که جذابیت ایجاد کند و یا استخدام

جدول 8 عوامل فردی- شخصیتی به همراه دسته ها و گزیده ای مفاهیم پایه

خوبیشن داری و سازگاری با شرایط مختلف	۲ ۳ ۴ ۵	۱ ۲ ۳ ۴
وجود روحیه جهادی و اراده پیشرفت		
صدقافت در تعامل با بازدیدکننده		
علاقه به مطالعات تاریخی		
ریسک پذیری		
پرهیز از تعامل غرورآمیزبا دیگران		
قدرت فصاحت و فن بیان	۲ ۳ ۴ ۵	۱ ۲ ۳ ۴
غله ذهنیت فرهنگی بر اقتصادی		
وفادری به زادگاه		
فعال بودن و شرکت در رویدادهای گردشگری		
اعطاف فکری در مقابل ایده های نو		
توانایی توجیه جامعه محلی نسبت به پروژه	۳ ۴ ۵	۱ ۲ ۳ ۴
استمرار ارتباط و مشورت دائم با صندوق		
دامنه ارتباطات اجتماعی وسیع		
توانایی مدیریت بحران		
چند مهارتی بودن		
اذعان به ماهیت علمی مدیریت		

میگیرم . و در واقع نیتم سود رساندن به مردم محلی است، و الا این مبلغ اجاره چیز قابل توجهی نیست.)
صاحبہ شونده ی شماره ی چهار

دسته فرهنگی- اجتماعی نیز، محل بحث بیشتر مصاحبه شوندگان بوده است. آگاهی نسبت به اثرات نامرئی آسیب های فرهنگی ، می تواند جامعه ی محلی را از انواع عوارض مخرب مصون بدارد. بر اساس اظهار نظر مصاحبه شونده ی شماره ی شانزده و هفت : اگر کسی از روی ناآگاهی آسیبی به بنا وارد کند، آن آسیب با چشم قابل مشاهده و با هزینه ای مناسب با وسعت آسیب قابل رفع است، و نهایتا ، فرد خاطی ، می بایست بنا را مسترد نماید و البته مشخص خواهد شد که نظارت های سازمان

آخرین مورد از عوامل موثر بر ارزیابی ویژگی های بهره بردار ذیصلاح ، عوامل حوزه ی پایداری است. موضوعی که میزان شناخت بهره بردار را نسبت به زوایای مسئله ی پایداری روشن می سازد. و تسلط بر آن گواه این مدعای است که صلاحیت شخص متخصص تا حد زیادی مورد تایید است. این گونه ، شامل سه دسته ی اقتصادی ، فرهنگی- اجتماعی و زیست محیطی- کالبدی است. یکی از کدهای اساسی در دسته ی اقتصادی، توجه به حفظ مناسبات مالی با جامعه ی محلی است : قبل از ما تعدادی صنعت گر اینجا بودند و بهره برداری درستی از فضای کاروانسرا صورت نمی گرفت. من همه ی آن ها را جمع کردم و حمایت شان کردم. اگر من این کار را نمی کردم کسی نمی ماند . من برای هر غرفه ۳۰۰ تومان اجاره

و در نظر نگرفتن آستانه‌ی تحمل، به بنا آسیب می‌زند. البته که بندۀ معتقدم، می‌شود برنامه ریزی کرد و زمان بندی کرد مثل خیلی جاهای جهان. (مصاحبه شونده‌ی شماره‌ی یک)

در مورد توجه به کیفیت مرمت نیز، مصاحبه شونده‌ی شماره‌ی چهارده اظهار داشتند: صندوق احیا می‌باشد، کیفیت و دامنه‌ی مرمت را مورد توجه و ارزیابی قرار دهد. الان متاسفانه فقط به میزان مخارج انجام شده در امر مرمت اکتفا می‌کنند و نگاه نمی‌کنند که این مبالغ در کجا و با چه شکلی خرج شده است. (مصاحبه شونده‌ی شماره‌ی چهارده)

کارگر نبوده است. اما اگر آسیب فرهنگی باشد، در نگاه اول به هیچ عنوان قابل رویت نیست، و عوارض مخرب آن در طول زمان مشخص می‌شود. (مصاحبه شونده‌ی شماره‌ی شانزده و هفت)

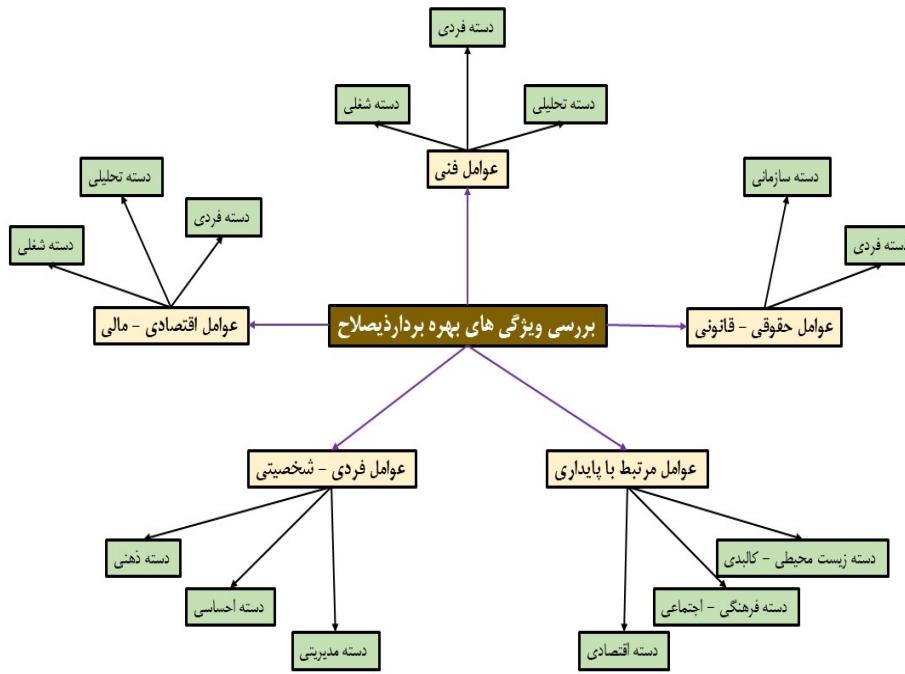
آخرین دسته از گونه‌ی عوامل حوزه‌ی پایداری، مربوط به مسائل زیست محیطی- کالبدی است. لزوم توجه به کیفیت مرمت و اعمال طرح زمان بندی وابسته به آستانه تحمل بنا، از اهم مضامین پایه، در این دسته است. زمانی که می‌خواستیم برای مزایده شرکت کنیم، مخالفان طرح می‌گفتند اگر در یک بنا ظرفیت تردد رعایت نشود، در هنگام واگذاری، گردشگر با ورود بی‌رویه و بی‌برنامه به بنا،

جدول ۹ عوامل حوزه‌ی پایداری به همراه دسته‌ها و گزیده‌ای از مفاهیم پایه

توانایی برقراری پیوند درست بین گذشته بنا و حال جامعه	۱	۱
آگاهی نسبت به اثرات نامرئی آسیب‌های فرهنگی		
توجه به منابع مطالعاتی مرتبط	۱	۱
توجه به رضایت جامعه محلی	۱	۱
توانایی تعامل مناسب با اقسام مختلف جامعه	۱	۱
شناخت فرصلات‌های پیش روی حوزه گردشگری اینیه تاریخی		
توجه به ثبات کیفیت در طول چرخه عمر تاسیسات	۱	۱
توجه به حفظ مناسبات مالی با جامعه محلی	۱	۱
اشراف به آسیب پذیری شدید صنعت		
شناخت فواید چند کاربری بودن بنا	۱	۱
توجه به تجاری سازی جاذبه	۱	۱
اعتنای به سلامت بنا		
لزوم توجه به کیفیت مرمت	۱	۱
طراحتی نوستالژیکال و تحریک احساسات مخاطب	۱	۱
اعمال طرح زمانبندی وابسته به آستانه تحمل بنا	۱	۱
درک تفاوت‌های اقلیمی و جانمایی بنا	۱	۱

برداری از اینیه‌ی تاریخی- فرهنگی ایران، به همراه دسته‌های مربوطه است:

در نهایت، شکل ذیل نمایش گر گونه‌های عاملی پنج گانه، موثر بر ارزیابی ویژگی‌های متقاضیان بهر

شکل ۱ درخت گونه های عاملی موثر بر ارزیابی ویژگی های بهره برداران

مدیران، مالکان، کارشناسان و متخصصان حوزه‌ی بناهای تاریخی- فرهنگی ، و با اجرای روش کیفی تحلیل مضمون، اقدام به تحقیق در مورد ویژگی‌های لازم برای متتقاضیان جهت تصدی بناهای تاریخی- فرهنگی نموده است. نتایج حاکی از وجود ۵ گونه عاملی موثر بر پروسه‌ی ارزیابی متتقاضیان است، که به ترتیب عبارتند از : عوامل فنی، عوامل حقوقی- قانونی، عوامل اقتصادی- مالی، عوامل فردی- شخصیتی و عوامل حوزه‌ی پایداری.

بنابر یافته‌های حاصل از مصاحبه‌های صورت گرفته، عوامل فنی مهم‌تر از سایر عوامل بوده و وزن بیشتری را در اظهارنظرهای کارشناسان به خود اختصاص داده است. این عوامل، الزامات اساسی و مقدماتی بحث بهره برداری تاسیسات گردشگری است و در صورت عدم وجود آن‌ها در شخص متتقاضی، موفقیت دور از دسترس خواهد بود. موضوعی که در تحقیقات پیشین براونل (۲۰۰۸)،

۵ نتیجه‌گیری و پیشنهادات

تمرکز بر شناسایی عوامل مؤثر بر ارزیابی مدیر مالک در یک کسب و کار گردشگری است، که بر تشخیص میزان موفقیت او در بازاریابی شغل مورد نظر تاثیر خواهد داشت. جدای از این‌ها، فاکتورهای ضمنی مهارت و فناوری نیز به خودی خود تاثیر گذارند. اگر این عوامل در مورد مدیر مالک شناسایی و تأثیر نسبی آن‌ها در موفقیت کسب و کار مشخص شود، به مشاغل کوچک گردشگری این امکان را می‌دهد تا با سرعت بیشتری به بازارها دسترسی پیدا کنند. میزان مشارکت مدیران مالک، میزان اهتمام آن‌ها به کارآفرینی، دانش مدیران مالک، مشارکت در تصمیم گیری و جهت گیری بازاریابی برای رسیدن به موفقیت، فاکتورهای مهمی هستند که در آنالیز و ارزیابی آن‌ها بررسی می‌شوند. (بушاف و الیوت، ۲۰۰۷) از این‌رو، تحقیق حاضر، با انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با تعداد ۱۶ نفر از

مغفول مانده و دسته بندی خاصی برای آن ها متصور نبوده اند.

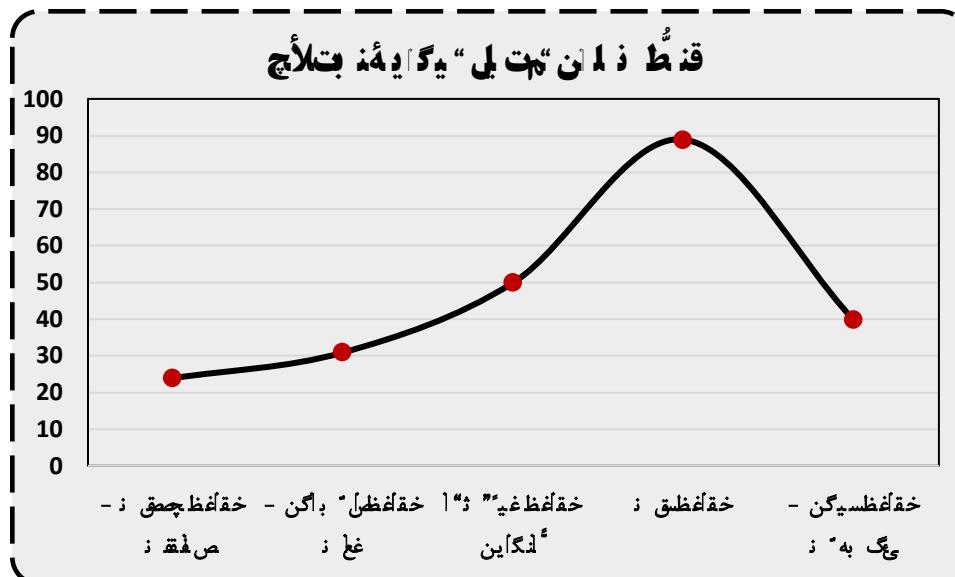
از آن جایی که بیشتر مقالات در مورد ویژگی های شخصی بهره بردار مطالعه کرده اند، از این رو، تحقیقات زیادی از جمله، وايت (۲۰۱۸)، پتکوفسکی (۲۰۱۲)، اتل و کولاس (۲۰۱۴)، باتل و بویی (۲۰۰۴)، ویل (۲۰۱۴)، مولینس، دیویس، فنگ و پیرسون (۲۰۰۶)، فلدمان (۲۰۰۹)، زیلانکا (۲۰۰۰) و اکریواس، لدکین و رکلیتیس (۲۰۰۷)، در این زمینه صورت گرفته است، که غالبا با نتایج حاصل از تحقیق هم سوی داشته و البته شکل کامل تر آن در این پژوهش عنوان شده است. تلاش محقق، در جهت ارائه ای پیشنهاد برای ارزیابی ویژگی های فردی- شخصیتی از طریق مصاحبه، توسط ارزیابان سازمان می باشد، چرا که هیچ یک از مصادیق و خصوصیات فرد متقاضی در این گونه عاملی، از طریق مدارک و مستندات قابل دست یابی نیست، حال آن که، این مسئله در دراز مدت می تواند مسیر و نگرش کلان پروژه را تغییر دهد.

مولفه های مرتبط با حوزه ی پایداری، پالایه ی جدیدی است که در مطالعات پیشین کمتر مورد توجه قرار گرفته است. و اهمیت آن به علت قابلیت تعمیم و پوشش دادن سایر عوامل و لزوم توجه به آینده ی صنعت گردشگری، به عنوان یکی از وجوده موثر در تولید ناخالص داخلی است. پیرنار (۲۰۱۴)، نلسن و هارنی (۲۰۱۰)، پتکوفسکی، میلن کوفسکی و جورجیفسکی (۲۰۱۵)، پندیدن (۱۳۹۴)، پریرا (۲۰۱۳)، ریید (۲۰۰۸) و پژوهشگاه موسسه ی رویال استرالیا (۲۰۱۱).

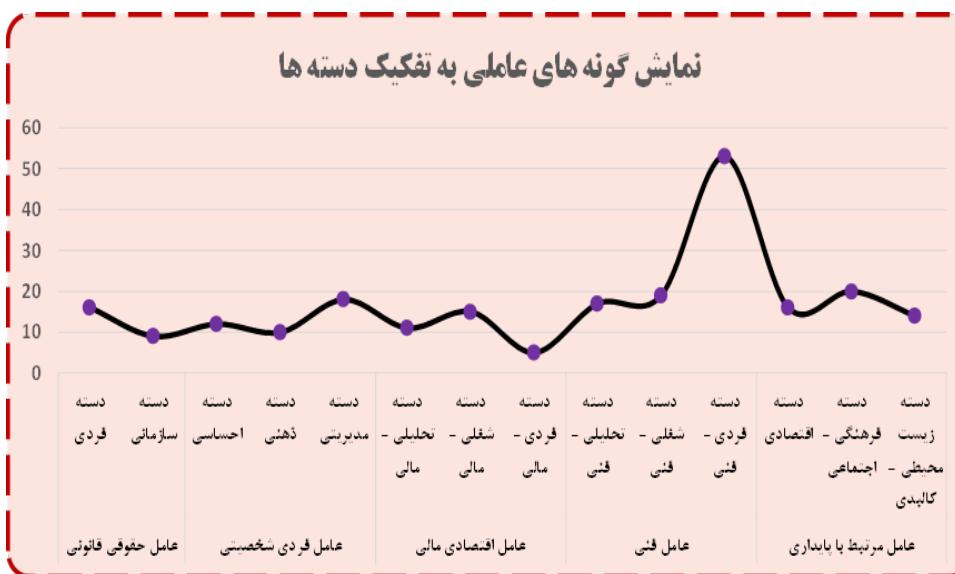
آزرم (۱۳۹۴) و در تدوین جداول ارزیابی متقاضیان، در وبسایت رسمی صندوق احیاء و بهره برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی (۱۳۹۴)، زئویگان، رینارد و براون (۲۰۰۴)، گولتکین (۲۰۱۲)، ریموند و روزنفلد (۲۰۰۸) و بولتون و همکاران (۲۰۱۰)، مورد تایید قرار گرفته است. با این تفاوت که در این پژوهش، عوامل فنی، به سه دسته مجزا تقسیم شده و مضامین پایه متنوع تری بر آن ها مترتب شده است.

تأثیر عوامل اقتصادی- مالی بر ارزیابی متقاضیان بهره برداری از اینیه ی تاریخی و فرهنگی نیز، همان گونه که دیک و زینگالز (۲۰۰۴)، بوشاف و الیوت (۲۰۰۷)، مارکتا (۲۰۰۷) و چن و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقات خود به آن اشاره داشته اند، در پژوهش حاضر نیز مورد تایید قرار گرفته است. این پژوهش سعی در تغییر نگاه سطحی ارزیابان داشته و به همین علت عوامل اقتصادی مختلف را طبقه بندی کرده و به هر کدام مصادیق بیشتری را در قیاس با آن چه که هم اکنون مورد استفاده قرار می گیرد، نسبت داده است.

ویژگی تسلط بر عوامل حقوقی- قانونی، می تواند سبب شود تا سرعت پیش رفت پروژه دوچندان شده و صرف هزینه، زمان و انرژی به حالت بهینه برسد. تحقیقات عبدی، زینالی و تقی زاده خانقاہ (۱۳۹۶)، حسینی (۱۳۹۶)، فیلدن و جوکیلتون (۱۹۹۸)، گامینی و همکاران (۲۰۱۳)، بریزوویچ (۲۰۰۴) و لیندل (۲۰۱۲)، لزوم آگاهی حقوقی و قانونی بهره بردار پروژه را تاکید کرده اند، اما مطالب مطروحه در ذیل سایر ویژگی ها عنوان شده و به صورت مستقل به آن پرداخته نشده است. نقطه عطف این تحقیق، اشاره مستقیم به موضوعاتی است که در گذشته

شکل ۲ نمودار خط منحنی ، میزان کدهای دریافتی در بررسی ویژگی های بهره بردار ذیصلاح

شکل ۳ نمودار خط منحنی، پراکندگی کدها در دسته ها

مکان و حتی استفاده از تجهیزات سمعی و بصری و رسانه ای جهت جذابیت بیشتر، که به جلب توجه بیشتر گردشگر و در نتیجه‌ی سوددهی بیشتر می‌انجامد.

با توجه به نتایج به دست آمده، اهم پیش نهادات در خصوص بهره برداران ابنيه‌ی تاریخی- فرهنگی ایران، به شرح ذیل است:

۱) استفاده از راهنمایانی مقیم و تمام وقت، جهت معرفی دقیق و مستند

(۵) سن مقاضیان بهره برداری از اماکن و تأسیسات می‌باشد، علاوه بر محدودیت حداقلی محدودیت حداکثری نیز داشته باشد، چرا که در سینمای پایین تر بالطبع دغدغه‌ها خام تر و تجربه‌ی چالش‌ها اندک است و در سینمای بازنیستگی نیز، توان و انگیزه برای ورود به مباحث چالشی و رفع ایرادات به منظور توسعه، بسیار کمرنگ تر خواهد شد.

(۶) تنظیم شبیب کاهشی قدرت و ابتکار عمل از کل به جزء و تلاش برای فراهم کردن منابع مالی، جهت پرهیز از شتاب زدگی در واگذاری.

(۷) تقویت محرك‌ها و مشوق‌ها در واگذاری بنا، مانور روی اینیه‌ی موفق و پیشتاز و فراهم کردن بستر توفیق برای اینیه‌ی به جای تلاش برای واگذاری در هر شرایطی.

(۲) پذیرایی به شیوه‌های سنتی، با ادوات و تجهیزات سنتی و بهره گرفتن از پرسنل آراسته و ملبس به البسه‌ی فرم سنتی. می‌توان لباس‌ها را متناسب با تاریخچه و سبک لباس پوشیدن عصری که بنا متعلق به آن است طراحی کرد.

(۳) استفاده از نیروهای بومی، استفاده از صنایع دستی منطقه، برقراری ارتباط و اتحاد با کسب و کارهای منطقه و... می‌تواند بستر را برای باز شدن پای گردشگران به منطقه فراهم کند، صد البته که این کار در شهرهای کوچک و با جمعیت و امکانات کمتر به مراتب دشوارتر است، از این رو، حتماً نیازمند فردی کاردان، با تجربه و آشنا به زوایای جامعه شناسانه‌ی گردشگری است.

(۴) افزودن آزمون و مصاحبه برای ورود عملیاتی به فضای صنعت، مانند برخی صنایع مهم، که این کار را انجام می‌دهند.

منابع

منابع فارسی

آلتينی، لونت و پاراسکواس، الکساندروس (۱۳۹۴). روش تحقیق در گردشگری و هتلداری. مترجمان: صالحی، صادق و ایزدی، پگاه کهزادی، سالار و پازوکی نژاد، زهرا. چاپ اول، تهران: مهکامه.

آیین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تأسیسات گردشگری و نظایر آن، مصوبه هیات وزیران (۱۳۹۴)

تقی زاده خانقاہ، وحید، زینالی، مهدی، عبدی، رسول، (۱۳۹۶)، تاثیر مالکیت مدیریتی بر رابطه‌ی بین جریان‌های نقد آزاد و

ناکارایی سرمایه‌ی گذاری، فصلنامه‌ی پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی دانشکده‌ی اقتصاد و حسابداری واحد تهران مرکزی، دوره‌ی ۹، شماره‌ی ۳۵، صص ۱۵۷-۱۹۱

دستورالعمل اجرایی صدور و تمدید کارت مدیران تأسیسات گردشگری، معاونت گردشگری اداره کل نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری، (۱۳۹۸)

دهخدا، علی اکبر، (۱۳۱۹)، فرهنگ دهخدا، جلد اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران

پندیدن ، علی ، (۱۳۹۴) ، معیارهای واگذاری بناهای تاریخی قابل احیا ، هفته نامه‌ی دنیای اقتصاد ، شماره ۳۵۷۸ ، مقاله ۹۲۸۱۱۴

حسینی ، فاطمه ، (۱۳۹۶) ، خبرگزاری صدا و سیما ، نشت خبری پژوهشی اقتصادی ، شماره ۲۰۵۵۸۸۵ ، قابل دسترسی بر روی تارگاه WWW.IRIBNEWS.IR

وب سایت رسمی سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری کل کشور WWW.ICHTO.IR

وب سایت رسمی صندوق احیاء و بهره برداری از بناها و اماکن تاریخی و فرهنگی WWW.CHRE.IR

وب سایت رسمی معاونت سرمایه‌گذاری وزارت میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری WWW.MCTH.IR

قدمی ، مصطفی ، علیقلی زاده فیروزجایی ، ناصر ، ارزیابی توسعه‌ی گردشگری مقصد در چارچوب پایداری ، نمونه مورد مطالعه (دهستان تمشک / شهرستان تنکابن) ، فصلنامه‌ی تحقیقات جغرافیایی ، سال ۲۷ ، شماره‌ی اول ، شماره ۱۰۴

محمد پور ، احمد ، (۱۳۸۹) ، روش در روش درباره‌ی ساخت معرفت در علوم انسانی ، ناشر : جامعه شناسان ، چاپ سوم .

آزرم ، سجاد ، (۱۳۹۴) ، جدایی مدیریت از مالکیت . نقطه عطف یا کابوس ، هفته نامه‌ی دنیای اقتصاد ، شماره ۳۵۸۸ ، مقاله ۹۳۴۶۳۱

منابع لاتین

Akrivos , C , Ladkin , A , And , Reklitis , P , (2007) , Hotel Managers Career Strategies For Success , International Journal Of Contemporary Hospitality Management , 19(2) , 19-107

Albino Pereira de jesus jopela (2013) , Eduardo Mondlane University , Muzambique , Traditional Custodianship: A Useful Framework for Heritage Management in Southern Africa , Pages 103-122 | Published online: 18 Jul 2013

Brownell J., (2008). Leading on land and sea: Competencies and context, International Journal of Hospitality Management 27:137-150

Feldman Barrett , L , (2009) , The Future Of Psychology , Connecting Mind To Brain , Perspectives On Psychological Science, Boston College, Massachusetts General Hospital, and Harvard Medical School , Volume: 4 issue: 4, page(s): 326-339

Gamini , Wijesuria , Jane Thompson , Christofer Young , (2013), Managing cultural world heritage , Published in 2013 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization , 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France.

Geoghegan , T , Renard , Y , Brown , N , (2004), Guidelines for participatory planning : A manual for caribbean natural resource managers and planners.

- Caribbean natural resources institute. Port of spain.
- Gultekin , Nevin turgut , (2012), Cultural heritage management: The case of historical peninsula in Istanbul.
- Heritage Office, NSW Department of Planning and the Royal Australian Institute , (2011) , New uses for heritage places
- Janez Nared , Nika Razpotnik Viskovic (2014), Managing cultural heritage sites in southeastern europe, Enhancement of cultural heritage through environmental planning and management.
- Jscl Project , (2017), Renovation , Restoration & Redevelopment of heritage buildings and surroundings at Jabalpour. Internet: www.jscljabalpour.org .
- K , Petrovski & A , Milenkovski & M , Georgievski , (2015) , Some Aspect And Features Of Tourism Management In Macedonia , UTMS Journal Of Economics , Volume 6 , Number 1
- Lyndel V. Prott , (2012) , UNESCO INTERNATIONAL FRAMEWORK FOR THE PROTECTION OF THE CULTURAL HERITAGE
- Marcetta , F , (2007), Strategic spatial planning and sustainable environment. Internet:[Http://Regionhranicko.cz/dokumenty/projekty/19/vystupy/Manual_StraSSE.pdf](http://Regionhranicko.cz/dokumenty/projekty/19/vystupy/Manual_StraSSE.pdf) (3. 4. 2014).
- Mullins and Davies (2006), What Makes for an Effective Hotel Manager?, International Journal of Contemporary Hospitality Management, 3(1):22-25.
- Nelsen, B. J., and Horne. J., (2010). "The New Service Science: Opportunities for Hospitality Management Education." 2010 Eurochrie Annual Conference. Amsterdam, The Netherlands. 25-28.
- Petkovski , Konstantin , (2012) , Required skills and leadership characteristics of a modern manager in tourism and hospitality, UTMS Journal of Economics, ISSN 1857-6982, University of Tourism and Management, Skopje, Vol. 3, Iss. 1, pp. 91-96
- Pirnar , I , (2014) , Specifications For Effective Hotel Managers : View Of Izmir Hotel Managers , Journal of Yasar University 2014 9(33) 5583-5596
- Raymond , A , Rosenfeld , (2008), Cultural and heritage tourism , Eastern michigan university.
- Rebecca White (2018) , 10 Things successful tourism operators do differently , tourims e school , Published on March 1, 2018
- Reed , M , S ,(2008), Stakeholder participation for enviromental management: A literature review. Biological conservation 141.
- Robyn Brzovic, Daniel Bridges, Geoff Button, Simon McManus, Gareth Pearce, Jan Willoughby and Jeremy Zinzan ,(2010) , Editor in management , Sales and marketing , 16 traits of a successful tourism operator
- Zilanka , Peter , (2014) , Emotional Intelligence And Transformational And Transactional Leadership : A Meta

Analysis , Journal Of Leadership &
Organizational Studies , 17(1) , 5-1